

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.04-X-15.01 Czas trwania egzaminu: **60 minut****EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE****Rok 2015****CZĘŚĆ PISEMNA**

Układ graficzny © CKE 2015

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer *PESEL**
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

●	B	C	■
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Które zmiany w układzie kostnym powoduje proces starzenia się człowieka?

- A. Pogrubienie kości.
- B. Ubytek masy kostnej.
- C. Uelastycznienie kości.
- D. Zwiększenie masy kostnej.

Zadanie 2.

90-letni pacjent codziennie domaga się śniadania w niedługim czasie po jego spożyciu. Takie zachowanie wynika z zaburzeń

- A. wzroku.
- B. spostrzegania.
- C. pamięci długotrwałej.
- D. pamięci krótkotrwałej.

Zadanie 3.

Na oddziale gastrologii przebywa 75-letnia kobieta. Po przebyciu badania kolonoskopii z niepomyślną diagnozą, zachowanie pacjentki zmieniło się. Stała się smutna, małomówna, apatyczna. Jak należy określić stan emocjonalny, który pojawił się u pacjentki?

- A. Irytacja.
- B. Niepokój.
- C. Oburzenie.
- D. Przygnębienie.

Zadanie 4.

Pacjent po przebytym 2 miesiące temu zawale mięśnia sercowego powinien zrezygnować z niektórych dotychczasowych form aktywności, a szczególnie

- A. z gry w piłkę nożną.
- B. ze spotkań z kolegami.
- C. z pływania rekreacyjnego na pływalni.
- D. z przesadzania niewielkich roślin doniczkowych.

Zadanie 5.

Pacjentka po udarze mózgu z afazją ruchową, w kontakcie z opiekunem denerwuje się i jest agresywna. Taki stan wynika

- A. z braku opieki.
- B. z dolegliwości bólowych.
- C. z temperamentu sangwinika.
- D. z trudności w porozumiewaniu się.

Zadanie 6.

U pacjenta po operacji pęcherzyka żółciowego z zaleceniem leżenia w pozycji płaskiej wystąpiła duszność. W pierwszej kolejności wskazana jest pomoc opiekuna w realizacji potrzeb

- A. oddychania i ruchu.
- B. odżywiania i ruchu.
- C. oddychania i wydalania.
- D. wydalania i odżywiania.

Zadanie 7.

Pacjentka chorująca na reumatoidalne zapalenie stawów z widocznymi zmianami w obrębie stawów rąk, ma największe problemy

- A. z poruszaniem się.
- B. z organizowaniem czasu wolnego.
- C. z nawiązywaniem kontaktów interpersonalnych.
- D. z wykonywaniem czynności samoobsługowych.

Zadanie 8.

Osoba chora na cukrzycę typu 1 (insulinozależną) potrafi zmierzyć poziom cukru, obliczyć i wstrzyknąć dawkę insuliny, ale nie stosuje diety. Zgodnie z teorią samoopieki oznacza to, że osoba ta wymaga

- A. wykonywania za nią działań.
- B. asystowania w rozwoju samoopieki.
- C. kompensowania ograniczeń w samoopiece.
- D. kompensowania niezdolności do samoopieki.

Zadanie 9.

Która z wymienionych osób jest zdolna do samoopieki?

- A. Chora onkologicznie w stanie terminalnym.
- B. Chora na wirusowe zapalenie wątroby typu C.
- C. Chora na schizofrenię w okresie zaostrzenia choroby.
- D. Chora na chorobę Alzheimera w fazie zaawansowania.

Zadanie 10.

Znużenie, senność, zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi mogą świadczyć o zaburzeniu potrzeby

- A. snu.
- B. ruchu.
- C. oddychania.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 11.

W celu zmniejszenia obrzęku po stłuczeniu stopy należy zastosować

- A. okład zimny.
- B. okład rozgrzewający.
- C. ciepłą kąpiel całego ciała.
- D. chłodzącą kąpiel całego ciała.

Zadanie 12.

Jakie działania powinien podjąć opiekun medyczny w celu zapewnienia higieny leżącej w łóżku podopiecznej, która ma wysoką gorączkę i obficie się poci?

- A. Umyć podopieczną i podać posiłek.
- B. Wywietrzyć pokój, podać płyny do picia.
- C. Zmienić bieliznę osobistą i umyć podopieczną.
- D. Zapewnić podopiecznej płyny do picia i podać leki przeciwgorączkowe.

Zadanie 13.

Oklepywania klatki piersiowej **nie należy** wykonywać w przypadku

- A. zawału mięśnia sercowego.
- B. wirusowego zapalenia płuc.
- C. odoskrzelowego zapalenia płuc.
- D. przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.

Zadanie 14.

Przeciwwskazaniem do stosowania ciepłych okładów jest

- A. krwotok.
- B. nerwoból.
- C. przykurcz.
- D. ból mięśniowy.

Zadanie 15.

Na oddziale urazowym przebywa pacjentka ze złamaną miednicą. Przy sianiu łóżka opiekun medyczny powinien zrezygnować

- A. z założenia dodatkowego koca na nogi pacjentki.
- B. z wyjęcia poduszki spod głowy pacjentki.
- C. z obracania pacjentki na boki.
- D. z naciągnięcia prześcieradła.

Zadanie 16.

Podczas wykonywania toalety krocza kobiety należy zachować kolejność

- A. od pachwin do odbytu.
- B. od odbytu do spojenia łonowego.
- C. od spojenia łonowego do odbytu.
- D. od pachwin do spojenia łonowego.

Zadanie 17.

W celu ułatwienia pacjentowi odksztuszania zalegającej wydzieliny z dróg oddechowych, oklepywanie klatki piersiowej należy wykonać po

- A. posiłku.
- B. inhalacji.
- C. toalecie jamy ustnej.
- D. podaniu płynu do picia.

Zadanie 18.

Wskaż właściwą kolejność wykonania czynności przy zakładaniu koszuli nocnej pacjentce z lewostronnym porażeniem.

- A. Założenie koszuli na głowę i następnie na obie kończyny górne jednocześnie.
- B. Założenie koszuli na głowę, założenie na prawą kończynę górną, założenie na lewą kończynę górną.
- C. Założenie koszuli na prawą kończynę górną, przełożenie przez głowę, założenie na lewą kończynę górną.
- D. Założenie koszuli na lewą kończynę górną, przełożenie przez głowę, założenie na prawą kończynę górną.

Zadanie 19.

Założenie okładu rozgrzewającego na przedramię powinno przebiegać w następującej kolejności: natłuszczenie skóry, założenie warstwy wilgotnej, założenie

- A. warstwy suchej i ceratki.
- B. ceratki i warstwy mocującej.
- C. warstwy suchej i warstwy mocującej.
- D. ceratki, warstwy suchej i warstwy mocującej.

Zadanie 20.

Pacjent długotrwale unieruchomiony w pozycji grzbietowej jest szczególnie narażony na powstanie odleżyn w okolicach:

- A. mostka, barków i pięt.
- B. kości krzyżowej, kolan i pięt.
- C. kości krzyżowej, pięt i łopatek.
- D. mostka, kości przedramienia i pięt.

Zadanie 21.

72-letni podopieczny waży 148 kilogramów i większość czasu spędza w łóżku. Która z wymienionych czynności najskuteczniej przeciwdziała wystąpieniu odleżyn?

- A. Drenaż ułożeniowy, oklepywanie pośladków.
- B. Zmiana pozycji w łóżku co 4 godziny, nacieranie pleców.
- C. Zmiana bielizny pościelowej i oklepywanie klatki piersiowej.
- D. Zmiana pozycji w łóżku co 2 godziny, stosowanie udogodnień.

Zadanie 22.

Do skutków długotrwałego unieruchomienia pacjenta w łóżku zalicza się

- A. obrzęk.
- B. porażenie.
- C. wielomocz.
- D. zapalenie płuc.

Zadanie 23.

Temperatura mieszanki odżywczej stosowanej do karmienia pacjenta przez zgłębnik **nie powinna** przekraczać

- A. 30°C
- B. 25°C
- C. 18°C
- D. 15°C

Zadanie 24.

Jakie ułożenie w łóżku jest najbardziej wskazane w czasie spożywania posiłku przez chorego?

- A. Na boku.
- B. Płaskie na plecach.
- C. Półwysokie na boku.
- D. Półwysokie na plecach.

Zadanie 25.

Odbierając basen od pacjenta opiekun stwierdza, że stolec jest czarny. Pielęgniarka należy przekazać informacje, że jest to stolec

- A. smolisty.
- B. węglisty.
- C. fusowaty.
- D. uformowany.

Zadanie 26.

Temperatura ciała pacjenta wzrosła do wartości 39,4°C. Informując pielęgniarkę o zaobserwowanych zmianach w stanie zdrowia pacjenta, należy zakwalifikować ten wynik pomiaru jako

- A. niską gorączkę.
- B. wysoką gorączkę.
- C. trawiającą gorączkę.
- D. stan podgorączkowy.

Zadanie 27.

Których sprzętów ortopedycznych należy użyć w celu przemieszczenia osoby z porażeniem kończyn dolnych?

- A. Laski i trójnogu.
- B. Kul łokciowych i chodzika.
- C. Wózka inwalidzkiego i balkonika.
- D. Podnośnika i wózka inwalidzkiego.

Zadanie 28.

93-letnia podopieczna jest sprawna ruchowo, ale ma zawroty głowy i zaburzenia równowagi. W tej sytuacji opiekun powinien zaproponować podopiecznej

- A. laskę.
- B. balkonik.
- C. kule pachowe.
- D. wózek inwalidzki.

Zadanie 29.

Osobie lubiącej taniec i zabawy ruchowe przy muzyce należy zalecić w ramach organizacji czasu wolnego

- A. silwoterapię.
- B. talasoterapię.
- C. choreoterapię.
- D. muzykoterapię receptywną.

Zadanie 30.

W celu ćwiczenia pamięci, podopiecznemu w początkowym okresie choroby Alzheimerera opiekun powinien zaproponować

- A. słuchanie radia.
- B. słuchanie muzyki.
- C. malowanie obrazów.
- D. rozwiązywanie krzyżówek.

Zadanie 31.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa unieruchomionemu w łóżku pacjentowi, który jest zdezorientowany i chce wyjść z łóżka, opiekun powinien zastosować

- A. pasy na nogi.
- B. barierki ochronne.
- C. lejce przyłóżkowe.
- D. pasy bezpieczeństwa.

Zadanie 32.

Które z działań związanych z myciem głowy w łóżku zagraża bezpieczeństwu chorego?

- A. Suszenie włosów w ręczniku.
- B. Nadmierne użycie szamponu.
- C. Niedokładne spłukanie włosów.
- D. Trzymanie dzbanka nad twarzą chorego.

Zadanie 33.

Co należy zrobić w sytuacji, gdy pacjent zakrztusił się i ma trudności w oddychaniu?

- A. Podać płyn do picia i prowokować wymioty.
- B. Polecić pacjentowi unieść ręce i oklepać plecy.
- C. Położyć pacjenta i zastosować ucisk klatki piersiowej.
- D. Polecić kasłać i uderzyć dłonią w okolicę międzyłopatkową.

Zadanie 34.

W celu ułatwienia choremu adaptacji do warunków panujących w szpitalu, opiekun powinien przede wszystkim wskazać pacjentowi

- A. salę i zapoznać z lekarzem.
- B. łóżko i zapoznać z planem leczenia.
- C. łóżko i zapoznać z topografią oddziału.
- D. toaletę i zapoznać z regulaminem szpitala.

Zadanie 35.

Pacjent z afazją ruchową i prawostronnym niedowładem po udarze mózgu ma trudności z komunikowaniem opiekunowi swoich potrzeb. W celu ułatwienia wzajemnego porozumienia, opiekun powinien zaproponować choremu posługiwanie się przez niego

- A. pismem Braille'a.
- B. językiem migowym.
- C. komunikatami werbalnymi.
- D. kartonikami z literami alfabetu.

Zadanie 36.

W kontakcie z osobą kompensującą niedosłuch aparatem słuchowym, przekazując komunikat werbalny należy mówić

- A. głośno, stojąc za pacjentem.
- B. przyciszonym głosem, stojąc na wprost pacjenta.
- C. wyraźnie, stojąc od strony ucha lepiej słyszającego.
- D. wyraźnie, stojąc od strony ucha słabiej słyszającego.

Zadanie 37.

Pacjent odksztusza ropną wydzielinę. W jakim kolorze powinien być worek, do którego należy wrzucić zużytą przez niego ligninę?

- A. Żółtym.
- B. Czarnym.
- C. Niebieskim.
- D. Czerwonym.

Zadanie 38.

Do pielęgnacji skóry wokół stomii należy zastosować

- A. wodę utlenioną.
- B. wodę z mydłem.
- C. spirytus etylowy 70%.
- D. roztwór nadmanganianu potasu.

Zadanie 39.

Po zastosowaniu środka do dezynfekcji w sprayu miednicę użytą do wykonania toalety ciała chorego należy

- A. odstawić do magazynu.
- B. odstawić do brudownika.
- C. wytrzeć i odstawić do brudownika.
- D. wypłukać i odstawić do magazynu.

Zadanie 40.

Jaka powinna być kolejność postępowania z odebraniem od pacjenta basenem lub kaczka?

- A. Opróżnić z zawartości, umyć ściereczką nasączoną środkiem dezynfekcyjnym, wypłukać, osuszyć.
- B. Opróżnić z zawartości, dokładnie umyć, zdezynfekować środkiem dezynfekcyjnym w aerozolu, wypłukać, osuszyć.
- C. Opróżnić z zawartości, umyć, całkowicie zanurzyć w roztworze dezynfekcyjnym, przestrzegać czasu dezynfekcji, wypłukać i osuszyć.
- D. Włożyć z zawartością do wanny ze środkiem dezynfekcyjnym, przestrzegać czasu dezynfekcji, po czym dokładnie umyć, wypłukać i osuszyć.